

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

4. května 2023*

„Kasační opravný prostředek – Hospodářská a měnová politika – Obezřetnostní dohled nad úvěrovými institucemi – Nařízení (EU) č. 575/2013 – Výpočet pákového poměru – Míra expozice – Článek 429 odst. 14 – Vyloučení expozic splňujících určité podmínky – Částečné odmítnutí povolení – Diskreční pravomoc Evropské centrální banky (ECB) – Žaloba na neplatnost – Zjevně nesprávné posouzení – Soudní přezkum“

Ve věci C-389/21 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie podaný dne 24. června 2021,

Evropská centrální banka (ECB), zástupci: F. Bonnard, M. Ioannidis, R. Ugena a C. Zilioli, jako zmocněnci,

žalobkyně,

příčemž další účastníci řízení je:

Crédit lyonnais, se sídlem v Lyonu (Francie), zástupci: A. Champsaur a A. Delors, avocates,

žalobkyně v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení: A. Arabadžev, předseda senátu, K. Lenaerts, předseda Soudního dvora vykonávající funkci soudce prvního senátu, L. Bay Larsen (zpravodaj), místopředseda Soudního dvora, P. G. Xuereb a A. Kumin, soudci,

generální advokát: N. Emiliou,

za soudní kancelář: M. Siekierzyńska, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 15. června 2022,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 27. října 2022,

vydává tento

* Jednací jazyk: francouzština.

Rozsudek

- 1 Kasačním opravným prostředkem se Evropská centrální banka (ECB) domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 14. dubna 2021, *Crédit lyonnais v. ECB* (T-504/19, dále jen „napadený rozsudek“, EU:T:2021:185), kterým Tribunál vyhověl žalobě *Crédit lyonnais* znějící na zrušení rozhodnutí ECB ECB-SSM-2019-FRCAG-39 ze dne 3. května 2019 (dále jen „sporné rozhodnutí“), přijatého na základě čl. 4 odst. 1 písm. d) a článku 10 nařízení Rady (EU) č. 1024/2013 ze dne 15. října 2013, kterým se Evropské centrální bance svěřují zvláštní úkoly týkající se politik, které se vztahují k obezřetnostnímu dohledu nad úvěrovými institucemi (Úř. věst. 2013, L 287, s. 63), a čl. 429 odst. 14 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. 2013, L 176, s. 1, opravy Úř. věst. 2013, L 208, s. 68, a Úř. věst. 2013, L 321, s. 6), ve znění nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/62 ze dne 10. října 2014 (Úř. věst. 2015, L 11, s. 37) (dále jen „nařízení č. 575/2013“), v rozsahu, v němž toto rozhodnutí nepovoluje bance *Crédit lyonnais* vyloučit určité expozice při výpočtu jejího pákového poměru.

Právní rámec

Nařízení č. 575/2013

- 2 V bodech 90, 91 a 94 odůvodnění nařízení č. 575/2013 se uvádí:
- „(90) Roky, které předcházely finanční krizi, byly charakteristické nadměrným nárůstem expozic institucí ve vztahu k jejich kapitálu (páky). Během finanční krize byly instituce donuceny v důsledku ztrát a nedostatku finančních prostředků v krátké době významným způsobem snížit svoji páku. To zesílilo tlaky na snížení cen aktiv, a tím vznikly institucím další ztráty, což následně vedlo k dalšímu snížení jejich kapitálu. V konečném důsledku tato negativní spirála způsobila snížení dostupnosti úvěrů pro reálnou ekonomiku a hlubší a delší krizi.
- (91) Kapitálové požadavky vycházející z rizik jsou zásadní pro zajištění dostatečného kapitálu pro krytí neočekávaných ztrát. Nicméně krize ukázala, že jen tyto požadavky nestačí, aby zabránily institucím podstupovat nadměrné a neudržitelné pákové riziko.
- [...]
- (94) Pákový poměr představuje nový nástroj pro regulaci a dohled, který má [Evropská u]nie k dispozici. V souladu s mezinárodními dohodami by měl být nejprve zaveden jako doplňkový prvek, který mohou příslušné orgány dohledu dle vlastního uvážení uplatňovat na jednotlivé instituce. Ohlašovací povinnosti institucí by umožnily řádný přezkum a kalibraci, s cílem učinit z něj od 1. ledna 2018 závazné měřítko.“
- 3 Článek 4 odst. 1 body 93 a 94 tohoto nařízení stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

[...]

93) „pákou“ relativní objem aktiv instituce, jejích podrozvahových závazků a podmíněných závazků zaplatit, dodat nebo poskytnout kolaterál, včetně závazků plynoucích z přijatých prostředků, učiněných příslibů, derivátů či rep, avšak s výjimkou závazků, které lze vymáhat pouze v případě likvidace instituce, v poměru ke kapitálu instituce;

94) „rizikem nadměrné páky“ riziko, které vyplývá ze zranitelnosti instituce z důvodu páky nebo podmíněných pák, jež mohou vyžadovat nezamýšlenou korekci jejího obchodního plánu, včetně prodeje aktiv v tísní, který by mohl vést ke ztrátám či k úpravám ocenění jejích zbývajících aktiv.“

4 Článek 116 odst. 4 uvedeného nařízení stanoví:

„Ve výjimečných případech lze expozice vůči subjektům veřejného sektoru posuzovat jako expozice vůči ústřední vládě, regionální vládě nebo místnímu orgánu, do jejichž pravomoci spadají, pokud podle příslušných orgánů této jurisdikce neexistuje mezi takovými expozicemi rozdíl v riziku z důvodu existence vhodné záruky ústřední vlády, regionální vlády nebo místního orgánu.“

5 Článek 412 odst. 1 téhož nařízení stanoví:

„Instituce drží likvidní aktiva, přičemž součet hodnot těchto aktiv pokrývá odtok likvidity minus přítok likvidity za krizových podmínek tak, aby bylo zajištěno, že instituce udržují likviditní rezervy, které jsou přiměřené, aby čelily případné nerovnováze mezi přítokem likvidity a odtokem likvidity za vážných krizových podmínek po dobu třiceti dní. [...]“

6 Článek 429 odst. 2 a 14 nařízení č. 575/2013 stanoví:

„2. Pákový poměr se vypočítá jako hodnota kapitálu instituce dělená celkovou mírou expozic dané instituce a vyjadřuje se v procentech.

[...]

[...]

14. Příslušné orgány mohou instituci povolit, aby z míry expozic vyloučila expozice, které splňují všechny tyto podmínky:

a) jsou expozicemi vůči subjektu veřejného sektoru;

b) zachází se s nimi v souladu s čl. 116 odst. 4;

c) vyplývají z vkladů, které musí instituce na základě právní povinnosti převést na subjekt veřejného sektoru uvedený v písmenu a) pro účely financování investic obecného zájmu.“

- 7 Článek 429a odst. 1 písm. j) nařízení č. 575/2013, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/876 ze dne 20. května 2019 (Úř. věst. 2019, L 150, s. 1) (dále jen „pozměněné nařízení č. 575/2013“), který je v souladu s čl. 3 odst. 2 nařízení 2019/876 použitelný ode dne 28. června 2021, stanoví:

„1. Odchylně od čl. 429 odst. 4 písm. a) může instituce ze své celkové míry expozic vyloučit kterékoli z těchto expozic:

[...]

j) expozice, které splňují všechny tyto podmínky:

- i) jsou expozicemi vůči subjektu veřejného sektoru;
- ii) zachází se s nimi v souladu s čl. 116 odst. 4;
- iii) vyplývají z vkladů, které musí instituce na základě právní povinnosti převést na subjekt veřejného sektoru uvedený v bodě i) pro účely financování investic obecného zájmu“.

Nařízení č. 1024/2013

- 8 Bod 55 odůvodnění nařízení č. 1024/2013 uvádí:

„Tím, že ECB převezme úkoly v oblasti dohledu, to pro ni též znamená, že přijímá významnou odpovědnost chránit finanční stabilitu v Unii a uplatňovat své pravomoci dohledu co nejúčinnějším a nejprůměrnějším způsobem. [...]“

- 9 Článek 4 odst. 1 písm. d) a odst. 3 tohoto nařízení stanoví:

„1. V rámci článku 6 má ECB v souladu s odstavcem 3 tohoto článku výlučnou pravomoc plnit ve vztahu ke všem úvěrovým institucím usazeným v zúčastněných členských státech následující úkoly pro účely obezřetnostního dohledu:

[...]

d) zajistit dodržování aktů uvedených v čl. 4 odst. 3 prvním pododstavci, které stanoví pro úvěrové instituce obezřetnostní požadavky v oblasti kapitálových požadavků, sekuritizace, omezení velkých expozic, likvidity, pákového efektu a podávání zpráv a zveřejňování informací o těchto záležitostech;

[...]

3. Pro účely plnění úkolů jí svěřených tímto nařízením a s cílem zajistit vysoké standardy dohledu uplatňuje ECB všechny příslušné právní předpisy Unie a, pokud jsou těmito právními předpisy Unie směrnice, také vnitrostátní právní předpisy provádějící tyto směrnice. [...]“

- 10 Článek 6 odst. 1 uvedeného nařízení stanoví:

„ECB plní své úkoly v rámci jednotného mechanismu dohledu sestávajícího z ECB a příslušných vnitrostátních orgánů. ECB odpovídá za účinné a konzistentní fungování jednotného mechanismu dohledu.“

Skutečnosti předcházející sporu

- 11 Crédit lyonnais je akciová společnost založená podle francouzského práva, která má povolení působit jako úvěrová instituce. Je dceřinou společností Crédit Agricole SA, a z tohoto důvodu spadá pod přímý obezřetnostní dohled ECB.
- 12 Dne 5. května 2015 požádala Crédit agricole svým jménem a jménem subjektů skupiny Crédit agricole, k nimž patří i Crédit lyonnais, ECB o povolení vyloučit expozice vůči Caisse des dépôts et consignations (Francie, dále jen „CDC“) vyplývající z vkladů na „livrets A“, „livrets d'épargne populaire“ a „livrets de développement durable et solidaire“, které musí být podle použitelné francouzské právní úpravy povinně převedeny na CDC (dále jen společně „regulované úspory“), z míry expozice pro účely výpočtu pákového poměru.
- 13 Rozhodnutím ze dne 24. srpna 2016 odmítla ECB udělit Crédit agricole povolení, o které žádala. Toto rozhodnutí bylo zrušeno rozsudkem ze dne 13. července 2018, Crédit agricole v. ECB (T-758/16, EU:T:2018:472).
- 14 Dne 26. července 2018 Crédit agricole svým jménem a jménem subjektů skupiny Crédit agricole, k nimž patří i Crédit lyonnais, znovu požádala ECB o povolení vyloučit z míry expozice pro účely výpočtu pákového poměru expozice vůči CDC vyplývající z vkladů na knížkách k regulovaným úsporám.
- 15 Poté, co ECB informovala Crédit agricole o návrhu rozhodnutí a obdržela k němu její připomínky, přijala dne 3. května 2019 sporné rozhodnutí.
- 16 Tímto rozhodnutím bylo Crédit agricole a subjektům skupiny Crédit agricole, s výjimkou Crédit lyonnais, povoleno vyloučit všechny jejich expozice vůči CDC vyplývající z vkladů na knížkách k regulovaným úsporám z míry expozice pro účely výpočtu pákového poměru. Naproti tomu Crédit lyonnais bylo povoleno vyloučit z ní pouze 66 %.
- 17 ECB na podporu uvedeného rozhodnutí konstatovala, že podmínky stanovené v čl. 429 odst. 14 písm. a) až c) nařízení č. 575/2013 byly v daném případě splněny. ECB, majíc za to, že má při udělování výjimky na základě tohoto ustanovení diskreční pravomoc, použila metodiku zohledňující tři faktory, a sice úvěrovou kvalitu francouzské ústřední správy, riziko krizového prodeje a míru koncentrace expozic vůči CDC vyplývající z vkladů na knížkách k regulovaným úsporám.
- 18 Závěrem měla ECB za to, že expozice subjektů podléhajících jejímu obezřetnostnímu dohledu vůči CDC představují nízké riziko. Pokud však jde o Crédit lyonnais, měla ECB na základě hodnocení tří faktorů své metodiky a konkrétně na základě desetidenního období pro úpravu mezi pozicemi této úvěrové instituce a CDC, na základě vysoké a rostoucí koncentrace expozic uvedené úvěrové instituce vůči CDC spojených s regulovanými úsporami, jakož i na základě skutečnosti, že táž úvěrová instituce není kryta mechanismem solidarity existujícím na úrovni skupiny Crédit agricole, za to, že rovnováha mezi zájmem na uplatnění neutrálního pákového poměru z hlediska rizik a zájmem na vynětí některých nízkorizikových expozic odůvodňuje, aby jí byl pro účely výpočtu tohoto poměru přiznán pouze procentní podíl vyloučení ve výši 66 %, pokud jde o její expozice vůči CDC.

Žaloba k Tribunálu a napadený rozsudek

- 19 Návrhem došlým soudní kanceláři Tribunálu dne 12. července 2019 podala Crédit lyonnais žalobu znějící na zrušení sporného rozhodnutí v rozsahu, v němž toto rozhodnutí nepovoluje Crédit lyonnais vyloučit všechny její expozice vůči CDC vyplývající z vkladů na knížkách k regulovaným úsporám z míry expozice pro účely výpočtu pákového poměru.
- 20 Na podporu této žaloby vznesla Crédit lyonnais tři žalobní důvody, přičemž první žalobní důvod vycházel z porušení článku 266 SFEU tím, že ECB nesplnila řádně povinnosti vyplývající z rozsudku ze dne 13. července 2018, Crédit agricole v. ECB (T-758/16, EU:T:2018:472), druhý vycházel z porušení čl. 429 odst. 14 a čl. 400 odst. 1 písm. a) nařízení č. 575/2013 a třetí vycházel ze zjevně nesprávného posouzení, jehož se dopustila ECB.
- 21 Tribunál zamítl první a druhý žalobní důvod, nicméně v bodě 69 napadeného rozsudku měl za to, že je třeba přezkoumat argument uvedený v třetí části prvního žalobního důvodu, který se týkal otázky, zda posouzení provedené ECB bylo v souladu s bodem 81 rozsudku ze dne 13. července 2018, Crédit agricole v. ECB (T-758/16, EU:T:2018:472), společně se třetím žalobním důvodem.
- 22 V bodech 101 až 123 napadeného rozsudku přezkoumal Tribunál první část třetího žalobního důvodu týkající se zjevně nesprávného posouzení, kterého se ECB dopustila ve sporném rozhodnutí při posuzování rizika krizového prodeje.
- 23 Tribunál v rámci tohoto přezkumu na prvním místě v bodech 107 až 114 napadeného rozsudku uvedl, že regulované úspory mají určité základní vlastnosti, a sice zaprvé vlastnost „bezpečného přístavu“ v případě bankovní krize, která nebyla ve sporném rozhodnutí zmíněna, zadruhé existence dvojí záruky poskytnuté Francouzskou republikou v souvislosti s vklady regulovaných úspor a zatřetí skutečnost, že uvedené úspory mohou jen stěží přispět k vytvoření nadměrné páky, jelikož musí být převedeny na CDC, a na rozdíl od jiných typů bankovních vkladů tedy nemohou být investovány do rizikových nebo nelikvidních aktiv.
- 24 Na druhém místě měl Tribunál v bodech 105 a 115 až 117 uvedeného rozsudku za to, že s ohledem na skutečnosti uvedené v bodech 107 až 114 uvedeného rozsudku odůvodnění sporného rozhodnutí vycházející z obzvláště likvidní povahy regulovaných úspor samo o sobě nestačí k podpoře závěru, ke kterému ECB dospěla ve vztahu ke Crédit lyonnais, totiž že v projednávané věci existovalo riziko krizového prodeje, takže opodstatněnost tohoto závěru závisela na druhé skutečnosti, ze které ECB v podstatě vycházela, a sice na zkušenostech z nedávných bankovních krizí.
- 25 V tomto ohledu měl Tribunál na třetím místě v bodech 118 až 122 téhož rozsudku za to, že příklad zohledněný ECB, aby dospěla k závěru, že zkušenosti z nedávných bankovních krizí ukazují, že docházelo k hromadným výběrům, se netýkal vkladů, které by s ohledem na skutečnosti připomenuté v bodě 23 tohoto rozsudku vykazovaly vlastnosti dostatečně podobné vlastnostem vkladů regulovaných úspor.
- 26 Tribunál dospěl v bodě 123 napadeného rozsudku k závěru, že první části třetího žalobního důvodu je třeba vyhovět, jelikož ECB při posuzování rizika krizového prodeje nezohlednila všechny vlastnosti regulovaných úspor, a v bodě 124 uvedeného rozsudku z toho dovodil, že ECB

„neuplatnila správně“ bod 81 rozsudku ze dne 13. července 2018, *Crédit agricole v. ECB* (T-758/16, EU:T:2018:472), takže je třeba vyhovět argumentu uvedenému v tomto ohledu v třetí části prvního žalobního důvodu.

- 27 V bodě 125 napadeného rozsudku měl Tribunál za to, že odůvodnění sporného rozhodnutí týkající se posouzení rizika krizového projevu je tedy stíženo protiprávností.
- 28 V bodě 126 uvedeného rozsudku měl Tribunál s ohledem na metodiku použitou ECB ve sporném rozhodnutí za to, že ostatní důvody tohoto rozhodnutí týkající se úvěrové kvality francouzské ústřední správy a úrovně koncentrace expozic vůči CDC – za předpokladu, že nejsou protiprávní – neumožňují odůvodnit odmítnutí uplatněné ECB vůči *Crédit lyonnais*. Zohlednění pouze těchto důvodů na základě uvedené metodiky by totiž podle Tribunálu nevedlo k tomu, že by společnosti *Crédit lyonnais* bylo odmítnuto přiznání výjimky stanovené v čl. 429 odst. 14 nařízení č. 575/2013 v plném rozsahu.
- 29 Ač tedy neanalyzoval argumenty týkající se ostatních důvodů sporného rozhodnutí, zrušil Tribunál toto rozhodnutí v rozsahu, v němž ECB odmítla *Crédit lyonnais* vyloučit 34 % jejích expozic vůči CDC, vyplývajících z vkladů na knížkách k regulovaným úsporám, z míry expozice pro účely výpočtu pákového poměru.

Návrhová žádání účastnic řízení

- 30 Kasačním opravným prostředkem ECB navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zrušil napadený rozsudek a
- uložil *Crédit lyonnais* náhradu nákladů řízení.

- 31 *Crédit lyonnais* navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zamítl kasační opravný prostředek jako zjevně neopodstatněný a
- uložil ECB náhradu nákladů řízení.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

- 32 ECB uplatňuje na podporu svého kasačního opravného prostředku čtyři důvody. První důvod kasačního opravného prostředku vychází z toho, že Tribunál nerespektoval meze stanovené pro výkon jeho soudního přezkumu. Druhý důvod kasačního opravného prostředku vychází z porušení povinnosti uvést odůvodnění, třetí důvod vychází ze zkreslení důkazů předložených Tribunálu a čtvrtý důvod vychází z porušení čl. 4 odst. 1 bodu 94 a čl. 429 odst. 14 nařízení č. 575/2013.

Argumentace účastnic řízení

- 33 V rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku má ECB za to, že Tribunál nerespektoval meze stanovené pro výkon jeho soudního přezkumu.

- 34 ECB úvodem poukazuje na to, že pokud unijní orgány nebo instituce disponují širokým prostorem pro uvážení, zejména z důvodu komplexních hospodářských hodnocení, která musí provádět, je přezkumná pravomoc unijních soudů omezená. Vedle chybějícího nebo nedostatečného odůvodnění, zkrácení skutkového stavu, nesprávného právního posouzení a zneužití pravomoci mohou tyto soudy sankcionovat pouze zjevně nesprávné posouzení, kterého se dopustil dotčený orgán nebo instituce při přijímání rozhodnutí, které jim bylo předloženo, avšak nesmí přitom nahrazovat posouzení tohoto orgánu nebo této instituce vlastním posouzením.
- 35 Ze znění čl. 429 odst. 14 nařízení č. 575/2013 podle ECB vyplývá, že příslušné orgány uvedené v tomto ustanovení mají široký prostor pro uvážení zejména s ohledem na jejich technickou způsobilost v oblasti bankovního dohledu a důvěrné informace, ke kterým mohou mít na tomto základě přístup. Uvedené ustanovení totiž stanoví, že i když dotyčné expozice splňují podmínky v něm vyjmenované, mohou příslušné orgány vyloučení z míry expozice požadované úvěrovou institucí udělit, nebo odmítnout.
- 36 V tomto ohledu přitom Tribunál podle ECB neprokázal, že její závěry byly s ohledem na skutkové okolnosti, které zjistila, zjevně neopodstatněné. Ve skutečnosti Tribunál vycházel z jiných důvodů, než které uvedla ECB na podporu sporného rozhodnutí. Vedle toho, že je odůvodnění formulované Tribunálem nesprávné, přezkum vykonávaný Tribunálem v projednávaném případě vede k tomu, že je na něj přeneseno provádění komplexních hospodářských hodnocení.
- 37 ECB měla ve sporném rozhodnutí za to, že riziko krizového prodeje, byť málo pravděpodobné, přesto existuje, a že pokud by se realizovalo v případě Crédit lyonnais, mohlo by způsobit značné ztráty vzhledem k úrovni expozic této úvěrové instituce vůči CDC, zatímco Tribunál na základě vlastního posouzení určitých vlastností knížek k regulovaným úsporám dospěl k závěru, že toto riziko nebylo v případě Crédit lyonnais prokázáno. ECB konstatovala, že Tribunál tudíž nahradil její posouzení posouzením vlastním.
- 38 K takovému nahrazení došlo u několika důvodů sporného rozhodnutí.
- 39 ECB Tribunálu zaprvé vytýká, že měl v bodech 107 až 110 napadeného rozsudku za to, že jelikož regulované úspory mají povahu „bezpečného přístavu“, nemohou být vklady na knížkách k regulovaným úsporám vůbec nebo mohou být jen v malé míře předmětem hromadných výběrů vkladatelů za krátkou dobu. Sama ECB přitom podle svých slov tuto vlastnost „bezpečného přístavu“ v případě bankovní krize neopomněla, ale dospěla k závěru, že uvedená vlastnost neumožňuje při neexistenci právního předpisu omezujícího vkladatelům možnost výběru zcela vyloučit riziko hromadných výběrů.
- 40 ECB má za to, že zatímco úvahy uvedené na podporu sporného rozhodnutí byly soudržné, důkazy, o něž se Tribunál opíral v napadeném rozsudku, nejsou relevantní z důvodu jejich stárí nebo jejich obecné povahy, byly Tribunálem nesprávně vyloženy a nemohou podpořit závěry, které z nich Tribunál v uvedeném rozsudku vyvozuje.
- 41 Zadruhé ECB tvrdí, že Tribunál měl v bodě 113 napadeného rozsudku neprávem za to, že vklady na knížkách k regulovaným úsporám, které Crédit lyonnais převedla na CDC, nemohly vyvolat riziko nadměrné páky, byť měla ve sporném rozhodnutí za to, že toto riziko, i když nízké, nelze opomíjet.

- 42 ECB v tomto směru poznamenává, že povinnost převést na CDC část vkladů na knížkách k regulovaným úsporám je jednou z podmínek, které musí expozice splňovat v souladu s čl. 429 odst. 14 písm. c) nařízení č. 575/2013, aby mohly být vyloučeny z míry expozice pro účely výpočtu pákového poměru. Tribunál tím, že měl za to, že tato podmínka stačí k vyloučení jakéhokoli rizika nadměrné páky, nahradil svým posouzením posouzení ECB a nevzal v potaz definici tohoto rizika uvedenou v čl. 4 odst. 1 bodě 94 tohoto nařízení, který neodkazuje na svobodu využívání vkladů. ECB se domnívá, že pro určení, zda existuje riziko nadměrné páky ve smyslu tohoto ustanovení, je třeba určit, zda je daná instituce schopna splnit povinnost ke dni, kdy musí být splněna, a v případě, že tomu tak není, zda se musí uchýlit ke krizovému prodeji, aby mohla tuto povinnost splnit. V projednávaném případě nemohlo být podle ECB riziko nadměrné páky vyloučeno, nepanovala-li jistota o souběžnosti mezi výběry částek uložených na knížkách k regulovaným úsporám ze strany vkladatelů a úhradou těchto částek ze strany CDC a neexistovala-li právní úprava omezující možnost výběru uvedených částek.
- 43 Zatřetí ECB uvádí, že Tribunál měl v bodě 122 napadeného rozsudku za to, že z důvodu ochrany knížek k regulovaným úsporám dvojí zárukou poskytnutou Francouzskou republikou vnímají vkladatelé úroveň zajištění těchto knížek jako vyšší než u vkladů, které jsou chráněny pouze mechanismem pojištění vyplývajícím z provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/49/EU ze dne 16. dubna 2014 o systémech pojištění vkladů (Úř. věst. 2014, L 173, s. 149). Tribunál měl podle ECB za to, že tato dvojí záruka přispívá k zabránění tomu, aby tyto úspory byly předmětem hromadných výběrů v krátké době. ECB přitom ve sporném rozhodnutí konstatovala, že uvedená dvojí záruka nemůže zabránit jakémukoli riziku hromadných výběrů za takovou dobu, a že toto riziko musí tedy být zohledněno pro účely posouzení rizika nadměrné páky.
- 44 Začtvrté ECB tvrdí, že Tribunál v bodě 116 napadeného rozsudku nahradil její posouzení vlastním posouzením, když měl za to, že likvidní povaha vkladů na knížkách k regulovaným úsporám přispívá k tomu, že tyto knížky mají v době krize vlastnost „bezpečného přístavu“. ECB měla přitom za to, že je třeba zohlednit skutečnost, že likvidní povaha regulovaných úspor brání vyloučení jakéhokoli rizika hromadných výběrů po krátkou dobu.
- 45 ECB dále uvádí, že Tribunál vycházel z výňatku výroční zprávy centra pro sledování regulovaných úspor (Francie), jejíž obsah neumožňuje podepřít závěry, které z ní Tribunál vyvozuje.
- 46 Crédit lyonnais se domnívá, že argumenty ECB nejsou opodstatněné.
- 47 Tvrdí, že Tribunál správně použil standardy soudního přezkumu stanovené judikaturou Soudního dvora v oblastech, v nichž má autor rozhodnutí, jehož zrušení je navrhováno, prostor pro uvážení. Tato kontrola podle této judikatury, a to i v oblasti měnové politiky, vyžaduje, aby bylo ověřeno dodržení určitých procesních požadavků, včetně povinnosti pečlivě a nestranně zkoumat všechny prvky dotčené situace.
- 48 Crédit lyonnais uvádí, že Tribunál měl v napadeném rozsudku za to, že ECB v rámci analýzy vlastností knížek k regulovaným úsporám, jejímž cílem je posoudit obezřetnostní riziko spojené s expozicemi Crédit lyonnais vůči CDC, zjevně vycházela ze skutečností, které jsou v tomto ohledu irelevantní, a opomněla zohlednit nebo záměrně nezohlednila relevantní skutečnosti, a sice vlastnost těchto knížek jako „bezpečného přístavu“ v období krize, neexistenci svobody při používání vkladů na uvedených knížkách institucí, která je přijímá, a dvojí záruku poskytnutou Francouzskou republikou.

- 49 Crédit lyonnais s argumenty ECB vznesenými proti odůvodnění Tribunálu nesouhlasí.
- 50 Crédit lyonnais zaprvé tvrdí, že Tribunál poukázal na mezeru v úvahách ECB, která vycházela výlučně z likvidity vkladů na knížkách k regulovaným úsporám, aniž zohlednila povahu těchto knížek jako „bezpečného přístavu“ v období krize. Uvádí, že taková povaha, kterou ECB nezpochybňuje, znamená, že uvedené knížky mají jen nízkou schopnost vystavit instituci, která tyto úspory přijímá, riziku hromadných výběrů v případě krize.
- 51 Crédit lyonnais mimoto tvrdí, že ECB před Tribunálem nezpochybnila důkazy, které předložila v žalobě v prvním stupni a které byly zohledněny v odůvodnění napadeného rozsudku.
- 52 Zadruhé, pokud jde o posouzení rizika páky, Tribunál podle Crédit lyonnais právem přihlédl k záměru normotvůrce, jak je popsán v bodech 48 až 51 rozsudku ze dne 13. července 2018, Crédit agricole v. ECB (T-758/16, EU:T:2018:472), a k analýzám Evropského orgánu pro bankovníctví (dále jen „EBA“). Kromě toho se omezil na konstatování, že vklady na knížkách k regulovaným úsporám nejsou ponechány k dispozici institucím, které je přijímají.
- 53 Zatřetí Crédit lyonnais uvádí, že Tribunál v bodech 114 a 122 napadeného rozsudku pouze konstatoval, pokud jde o dvojí záruku poskytnutou Francouzskou republikou ve prospěch vkladů na knížkách k regulovaným úsporám, že systém pojištění vkladů zavedený směrnicí 2014/49 nevykazuje stejné vlastnosti jako tento mechanismus dvojí záruky, zejména pokud jde o to, jak zajištění vkladů vnímají střadatelé. Tribunál měl podle Crédit lyonnais za to, že úvahy ECB v rozsahu, v němž jsou založeny výlučně na systému zavedeném touto směrnicí a nezohledňují dvojí záruku poskytnutou Francouzskou republikou, nejsou relevantní pro posouzení rizika páky, kterému byla Crédit lyonnais vystavena z důvodu částek uložených na knížkách k regulovaným úsporám.
- 54 Začtvrté Crédit lyonnais uvádí, že Tribunál v bodě 115 napadeného rozsudku zohlednil všechny důkazy, které mu byly předloženy v rámci přezkumu sporu, ve kterém rozhoduje, aniž se dopustil nesprávného právního posouzení při jejich výkladu. ECB nepředložila důkazy na podporu svého argumentu, že likvidní povaha vkladů na knížkách k regulovaným úsporám sama o sobě vytváří riziko krizového prodeje. Tribunál tak v bodě 116 napadeného rozsudku zohlednil skutečnost, že tato povaha může skutečně podporovat výběry úspor střadatelí, konstatoval ovšem mezeru v odůvodnění sporného rozhodnutí, jelikož toto rozhodnutí je v tomto ohledu založeno výlučně na uvedené povaze a opomíjí důkazy hovořící o opaku.

Závěry Soudního dvora

- 55 Jak Tribunál v podstatě připomněl v bodě 98 napadeného rozsudku, vzhledem k tomu, že ECB disponuje širokým prostorem pro uvážení při volbě, zda bude či nebude poskytnuta výhoda upravená v čl. 429 odst. 14 nařízení č. 575/2013, nemůže soudní přezkum, který má unijní soud provádět ve vztahu k opodstatněnosti důvodů napadeného rozhodnutí, vést uvedený soud k tomu, že nahradí posouzení ECB svým posouzením, ale má za cíl ověřit, že toto rozhodnutí není založeno na věcně nesprávných skutkových zjištěních a že není stíženo zjevně nesprávným posouzením nebo zneužitím pravomoci (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 25. ledna 1979, Racke, 98/78, EU:C:1979:14, bod 5; ze dne 18. července 2007, Industrias Químicas del Vallés v. Komise, C-326/05 P, EU:C:2007:443, bod 76; ze dne 11. září 2014, CB v. Komise, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, bod 46, a ze dne 11. prosince 2018, Weiss a další, C-493/17, EU:C:2018:1000, bod 24).

- 56 V tomto ohledu podle ustálené judikatury platí, že unijní soud musí zejména ověřit nejen věcnou správnost dovolávaných důkazních materiálů, jejich věrohodnost a soudržnost, ale musí rovněž přezkoumat, zda tyto důkazy představují veškeré relevantní údaje, jež musí být při posuzování komplexní situace vzaty v úvahu, a zda lze o ně opřít závěry, které z nich byly vyvozeny (rozsudky ze dne 26. března 2019, Komise v. Itálie, C-621/16 P, EU:C:2019:251, bod 104, a ze dne 11. listopadu 2021, Autostrada Wielkopolska v. Komise a Polsko, C-933/19 P, EU:C:2021:905, bod 117).
- 57 Pokud totiž orgán disponuje širokým prostorem pro uvážení, má zásadní význam dodržování procesních záruk, mezi něž patří povinnost orgánu pečlivě a nestranně zkoumat všechny relevantní skutečnosti dotčené situace (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. listopadu 1991, Technische Universität München, C-269/90, EU:C:1991:438, bod 14, a ze dne 11. prosince 2018, Weiss a další, C-493/17, EU:C:2018:1000, bod 30).
- 58 V projednávané věci Tribunál za účelem posouzení opodstatněnosti závěrů ECB stran existence rizika krizového prodeje nejprve v bodech 107 až 114 napadeného rozsudku posoudil některé skutečnosti týkající se vlastností knížek k regulovaným úsporám, které uvádí Crédit lyonnais v žalobě v prvním stupni, a sice jejich vlastnosti „bezpečného přístavu“ v případě bankovní krize, neexistenci svobody při používání vkladů na těchto knížkách institucí, která vklady přijímá, jakož i dvojí záruku pro tyto vklady poskytnutou Francouzskou republikou.
- 59 Pro účely tohoto posouzení Tribunál zejména provedl srovnání mezi vlastnostmi vkladů na knížkách k regulovaným úsporám a vlastnostmi běžných vkladů. Na základě toho pak v bodech 111 a 113 uvedeného rozsudku dospěl k závěru, že druhé z nich mohou být investovány do aktiv, která mohou přispět k vytvoření nadměrné páky, zatímco prvně uvedené vklady mohou jen stěží přispět k vytvoření takové páky.
- 60 Tribunál dále v bodě 115 uvedeného rozsudku a s ohledem na posouzení skutečností uvedených v bodech 107 až 114 téhož rozsudku konstatoval, že odůvodnění vycházející z obzvláště likvidní povahy vkladů na těchto knížkách neumožňuje samo o sobě prokázat opodstatněnost závěru ECB, že expozice vůči CDC z titulu těchto vkladů představují riziko krizového prodeje.
- 61 Tribunál v bodě 116 téhož rozsudku dodal, že z důkazů předložených společností Crédit lyonnais vyplývá, že posouzení ECB týkající se dopadu zvláště likvidní povahy uvedených vkladů na riziko krizového prodeje nezohlednilo skutečnost, že tato povaha rovněž – stejně jako vysoká úroveň jejich zajištění – přispívá k tomu, že knížky k regulovaným úsporám představují „bezpečný přístav“ v případě bankovní krize.
- 62 Tribunál měl konečně v bodě 120 napadeného rozsudku za to, že příklad, na němž byl založen závěr ECB, že expozice vůči CDC z titulu vkladů na knížkách k regulovaným úsporám představují riziko krizového prodeje, se netýká vkladů, které mají vlastnosti dostatečně blízké vlastnostem těchto knížek, aby mohly být náležitě zohledněny.
- 63 V tomto ohledu měl Tribunál v bodě 122 napadeného rozsudku s odkazem na závěry v bodech 107 až 110 a 114 uvedeného rozsudku za to, že možnost, že tyto vklady budou předmětem hromadných a náhlých výběrů v případě krize, se liší od možnosti, která postihuje vklady, které ECB jako příklad zohlednila ve sporném rozhodnutí.

- 64 Tribunál z toho v bodech 125 a 126 napadeného rozsudku dovodil, že odůvodnění sporného rozhodnutí vycházející z míry rizika krizového prodeje je stiženo „protiprávností“, a že v důsledku toho další dva prvky metodiky uvedené rovněž v bodě 17 tohoto rozsudku, a sice úvěrová kvalita francouzské ústřední správy a úroveň koncentrace expozic Crédit lyonnais vůči CDC, nemohly vést k tomu, aby ECB ve sporném rozhodnutí odmítla přiznat Crédit lyonnais výjimku stanovenou v čl. 429 odst. 14 nařízení č. 575/2013 pro všechny expozice této úvěrové instituce vůči CDC. Tribunál tudíž v bodě 127 napadeného rozsudku zrušil toto rozhodnutí v rozsahu, v němž odmítlo vyloučit z výpočtu pákového poměru Crédit lyonnais 34 % těchto expozic.
- 65 Z bodů napadeného rozsudku uvedených v bodech 58 až 64 tohoto rozsudku vyplývá, že za účelem odůvodnění částečného zrušení sporného rozhodnutí Tribunál provedl vlastní posouzení vlastností regulovaných úspor, když měl zejména za to, že vlastnost regulovaných úspor jako „bezpečného přístavu“ vyrovnává likviditu těchto úspor, a usoudil, že ECB založila své odůvodnění vycházející ze zkušeností z nedávných bankovních krizí na příkladu výběrů vkladů vykazujících vlastnosti nedostatečně blízké regulovaným úsporám, neboť tyto úspory se odlišují od vkladů uvedených v tomto příkladu tím, že instituce, která je přijímá, nemá volnost při používání vkladů na knížkách k těmto úsporám, jakož i jejich vlastností „bezpečného přístavu“ v případě bankovní krize související s dvojí zárukou poskytnutou těmto vkladům Francouzskou republikou.
- 66 Tribunál měl tudíž za to, že úroveň rizika krizového prodeje, která vyplývá z vlastního posouzení vlastností regulovaných úspor a jejich kumulovaného účinku, není dostatečně vysoká, aby odůvodnila odmítnutí vyloučit všechny expozice Crédit lyonnais vůči CDC z míry jejich expozic pro účely výpočtu pákového poměru.
- 67 Je přitom nutno zaprvé konstatovat, že Tribunál nezpochybnil zjištění ECB týkající se vlastností regulovaných úspor, která vedla ECB k závěru, že tyto vlastnosti neumožňují zcela vyloučit jakékoli riziko hromadných výběrů, které by mohly vést Crédit lyonnais k tomu, aby během desetidenního období pro úpravu mezi vlastními pozicemi a pozicemi CDC prováděla krizové prodeje.
- 68 Z bodu 116 napadeného rozsudku tedy vyplývá, že Tribunál měl při posuzování vlastností regulovaných úspor za to, že vysoká likvidita těchto úspor a dvojí záruka poskytnutá Francouzskou republikou na částky uložené na knížkách k uvedeným úsporám přispívají k tomu, že tyto úspory mají vlastnost „bezpečného přístavu“ v případě bankovní krize. Jak přitom ECB tvrdí před Soudním dvorem, za účelem posouzení rizika krizového prodeje zohlednila ve sporném rozhodnutí charakteristiky, které podle Tribunálu propůjčují týmž úsporám vlastnosti „bezpečného přístavu“.
- 69 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že Tribunál nezpochybnil zjištění ECB ve sporném rozhodnutí, která se týkají vysoké likvidity regulovaných úspor při neexistenci právního předpisu omezujícího výběry těchto úspor a povinnosti Crédit lyonnais vyplatit vkladatelům úspory v desetidenním období pro úpravu mezi pozicemi této banky a pozicemi CDC.
- 70 Nelze mít tudíž za to, že úvahy, na jejichž základě Tribunál částečně zrušil sporné rozhodnutí, zpochybňují věcnou správnost, věrohodnost či soudržnost skutečností zohledněných ve sporném rozhodnutí, nebo že prokazují, že tyto skutečnosti nepředstavují všechny relevantní údaje, které měla ECB v projednávané věci zohlednit.

- 71 Zadruhé je v rozsahu, v němž Tribunál nicméně dospěl k závěru, že údaje zohledněné ECB nemohly podpořit závěry, které z nich byly vyvozeny ve sporném rozhodnutí, nutno konstatovat, že tento závěr Tribunálu vyplývá z jeho vlastního posouzení míry rizika krizového prodeje, přičemž toto posouzení sice vychází ze stejných skutečností, jaké zohlednila ECB, avšak rozchází se s posouzením provedeným tímto orgánem, aniž by prokázal jeho zjevnou nesprávnost.
- 72 Tímto sledem úvah Tribunál neprovedl přezkum zjevně nesprávného posouzení, který mu příslušel v souladu s judikaturou připomenutou v bodech 55 až 57 tohoto rozsudku, nýbrž nahradil posouzení ECB svým posouzením v případě, ve kterém má ovšem tento orgán široký prostor pro uvážení.
- 73 Pokud jde dále o to, jak Tribunál v bodech 117 až 122 napadeného rozsudku posoudil odůvodnění ECB vycházející ze zkušeností z nedávných bankovních krizí, Tribunál v uvedeném rozsudku neprokázal, v čem úvahy uvedené v bodě 121 zmíněného rozsudku, podle kterých vklady regulovaných úspor nemohou být – na rozdíl od vkladů na viděnou uvedených v bodě 118 uvedeného rozsudku – investovány do rizikových nebo nelikvidních aktiv, mohou doložit zjevně nesprávný charakter posouzení provedeného ECB, pokud jde o scénář rizika hromadných výběrů, který měl být použit pro analýzu rizika krizového prodeje, jemuž byla společnost Crédit lyonnais vystavena. Totéž platí pro úvahy uvedené v bodě 122 téhož rozsudku, které jsou založeny na rozdílu mezi dvojí zárukou poskytnutou Francouzskou republikou na knížky k regulovaným úsporám a mechanismem pojištění vycházejícím ze směrnice 2014/49.
- 74 Z toho vyplývá, že když Tribunál zrušil sporné rozhodnutí v rozsahu, v němž se týká Crédit lyonnais, uvedl vlastní posouzení rizika krizového prodeje, kterému byla Crédit lyonnais vystavena, aniž prokázal, v čem je posouzení ECB obsažené v tomto rozhodnutí stiženo zjevně nesprávným posouzením. Tribunál tím překročil meze soudního přezkumu připomenuté v bodě 55 tohoto rozsudku. Tribunál měl rovněž neprávem za to, že ECB nesplnila povinnost vyplývající z judikatury připomenuté v bodě 57 tohoto rozsudku pečlivě a nestranně přezkoumat všechny relevantní skutečnosti dotčené situace.
- 75 Z výše uvedeného vyplývá, že ač není třeba zkoumat ostatní důvody kasačního opravného prostředku, je třeba prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku vyhovět, a v důsledku toho zrušit napadený rozsudek v rozsahu, v němž vyhovuje první části třetího žalobního důvodu a částečně třetí části prvního žalobního důvodu vzneseným v prvním stupni a částečně zrušuje sporné rozhodnutí.

K žalobě v prvním stupni

- 76 Podle čl. 61 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie platí, že zruší-li Soudní dvůr rozhodnutí Tribunálu, může vydat sám konečné rozhodnutí ve věci, pokud to soudní řízení dovoluje.
- 77 Tak je tomu v projednávané věci, jelikož Soudní dvůr disponuje všemi poznatky nezbytnými pro rozhodnutí o žalobě podané Crédit lyonnais v prvním stupni.
- 78 Tato žaloba je založena na třech žalobních důvodech uvedených v bodě 20 tohoto rozsudku.

- 79 Jak vyplývá z bodu 21 tohoto rozsudku, Tribunál zamítl první žalobní důvod, s výjimkou argumentu uvedeného v jeho třetí části, vycházející z porušení článku 266 SFEU tím, že ECB nesplnila řádně povinnosti vyplývající z bodu 81 rozsudku ze dne 13. července 2018, *Crédit agricole v. ECB* (T-758/16, EU:T:2018:472), a druhý žalobní důvod, aniž *Crédit lyonnais* v rámci vzájemného kasačního opravného prostředku napadá opodstatněnost závěrů Tribunálu učiněných ve vztahu k těmto žalobním důvodům. Za těchto podmínek založil napadený rozsudek, pokud jde o tyto závěry, překážku věci pravomocně rozsouzené, a to navzdory částečnému zrušení uvedeného rozsudku v důsledku vyhovění prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku podanému ECB (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 4. března 2021, *Komise v. Fútbol Club Barcelona*, C-362/19 P, EU:C:2021:169, body 109 až 111).
- 80 Z toho plyne, že Soudní dvůr musí přezkoumat pouze třetí žalobní důvod uplatněný v prvním stupni, jakož i argument uplatněný v rámci třetí části prvního žalobního důvodu uvedený v předchozím bodě.

K třetí části prvního žalobního důvodu a k první části třetího žalobního důvodu

Argumentace účastnic řízení

- 81 V rámci třetí části prvního žalobního důvodu a první části třetího žalobního důvodu, které je třeba posoudit společně, *Crédit lyonnais* tvrdí, že ECB při posuzování rizika krizového prodeje neprovedla důkladnou analýzu vlastností knížek k regulovaným úsporám, ačkoli tak měla učinit v souladu s judikaturou, která je rovněž připomenuta v bodě 57 tohoto rozsudku.
- 82 *Crédit lyonnais* zaprvé tvrdí, že řada ekonomických studií a zpráv prokazuje, že tyto knížky představují „bezpečný přístav“ v případě bankovní krize z důvodu záruky poskytnuté Francouzskou republikou na vklady na těchto knížkách, což z nich činí zvláště bezpečný spořicí produkt, takže hypotéza hromadného výběru těchto vkladů v období krize není věrohodná.
- 83 *Crédit lyonnais* v tomto ohledu zpochybňuje odkaz ECB na scénář výběrů týkající se 10 % až 30 % zajištěných vkladů za méně než pět dnů a tvrdí, že jde o neověřitelnou a irelevantní hypotézu.
- 84 *Crédit lyonnais* dále tvrdí, že ECB neprokázala, v čem desetidenní období mezi výběry vkladatelů, kteří jsou majiteli knížek k regulovaným úsporám, a platbou CDC částek odpovídajících těmto výběrům ve prospěch *Crédit lyonnais* vyvolává riziko likvidity v rámci posouzení pákového poměru, zatímco v rámci ukazatele krytí likvidity jej nepředstavuje, jak uznala ECB.
- 85 Zadruhé se *Crédit lyonnais* domnívá, že knížky k regulovaným úsporám spadají z hlediska rozvahy do strukturálně vyváženého mechanismu, jelikož vklady na těchto knížkách soustředěné u CDC odpovídají pohledávkám v téže výši, které měla *Crédit lyonnais* vůči CDC. Částky shromážděné na těchto knížkách nemohou být investovány do rizikových aktiv a jsou plně kryty povinností CDC vyplatit částky těchto vkladů vybraných střadateli, takže instituce, která jako *Crédit lyonnais* uvedené vklady přijímá, se nemusí zbavovat aktiv v tísní, aby získala likvidní prostředky nezbytné k tomu, aby mohla vyhovět výběrům.
- 86 *Crédit lyonnais* zatřetí uvádí, že objem vkladů na knížkách k regulovaným úsporám nezávisí na strategii instituce, která je přijímá, ale na faktorech, které jsou mimo její kontrolu. Tato instituce jedná pouze jako prostředník mezi vkladatelem a CDC.

- 87 Tyto charakteristiky knížek k regulovaným úsporám podle Crédit lyonnais prokazují, že tyto úspory nevystavují instituce přijímající vklady riziku nadměrné páky, což potvrzuje zpráva EBA ze dne 3. srpna 2016 týkající se expozic, na které se vztahují zvláštní mechanismy zákonné záruky, jakož i čl. 429a odst. 1 písm. j) pozměněného nařízení č. 575/2013.
- 88 ECB se domnívá, že je třeba tuto argumentaci odmítnout.

Závěry Soudního dvora

- 89 Jak bylo uvedeno v bodech 55 až 57 tohoto rozsudku, při určování toho, zda je třeba poskytnout či odeprít výhodu podle čl. 429 odst. 14 nařízení č. 575/2013, má ECB široký prostor pro uvážení, takže soudní přezkum, jež musí unijní soud vykonat ohledně opodstatněnosti odůvodnění takového rozhodnutí, jako je sporné rozhodnutí, nesmí vést unijní soud k tomu, že posouzení ECB nahradí vlastním posouzením, ale jeho cílem je ověřit, že toto rozhodnutí není založeno na věcně nesprávných skutkových zjištěních a není stíženo zjevně nesprávným posouzením nebo zneužitím pravomoci.
- 90 V projednávané věci měla ECB za to, že expozice vůči CDC vyplývající z vkladů na knížkách k regulovaným úsporám představují pro instituce podléhající jejímu dohledu nízké obezřetnostní riziko, ale že v případě Crédit lyonnais přetrvává obezřetnostní riziko, které musí být zohledněno tím, že vyloučení těchto expozic z míry expozic bude pro účely výpočtu pákového poměru této instituce omezeno na 66 %.
- 91 V rámci analýzy, o kterou se takový závěr opírá, ECB s ohledem na charakteristiky knížek k regulovaným vkladům, včetně – jak výslovně vyplývá z posouzení připomínek č. 2 a č. 4 předložených Crédit agricole, které jsou připojeny v příloze sporného rozhodnutí – těch, které se týkají existence dvojí záruky poskytnuté Francouzskou republikou, posuzovala, zda instituce podléhající dohledu ECB mohou během období bankovní krize čelit hromadným výběrům v krátké době, což by vyžadovalo provedení nezamýšlených korekcí jejich obchodního plánu, včetně prodeje aktiv v tísní k získání finančních prostředků potřebných k vyhovění žádostem o výběry, ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 94 nařízení č. 575/2013.
- 92 Z toho vyplývá, že ECB provedla výhledovou obezřetnostní analýzu, když určila účinky, které by události, jejichž výskyt není jistý, mohly mít na schopnost instituce čelit těmto událostem.
- 93 Za účelem úspěšného provedení této analýzy sice ECB musí v rámci širokého prostoru pro uvážení, kterým disponuje, vycházet ze scénářů, které nejsou s ohledem na dostupné údaje nepravděpodobné, nicméně vzhledem k výhledové povaze uvedené analýzy nelze mít za to, že je ECB povinna prokázat existenci minulých událostí se stejnými charakteristikami jako analyzovaný scénář.
- 94 Přitom pokud jde o odkaz na scénář výběrů týkajících se 10 % až 30 % zajištěných vkladů za méně než pět dnů, který ECB uvedla ve sporném rozhodnutí, nejeví se, že by tento scénář, který vychází z příkladu, který skutečně nastal v situaci, která vykazuje prvky srovnatelné s expozicemi vůči CDC plynoucími z vkladů na knížkách k regulovaným úsporám, byl zjevně nepravděpodobný.

- 95 V tomto ohledu argumenty a skutečnosti předložené společností Crédit lyonnais, pokud jde o povahu těchto knížek jako „bezpečného přístavu“, související zejména se skutečností, že se na ně vztahuje záruka Francouzské republiky, jistě umožňují konstatovat, že v některých minulých obdobích bankovní krize vykazovala celková úroveň vkladů na některých knížkách k regulovaným úsporám rostoucí tendenci.
- 96 Toto obecné konstatování však ještě nemůže vést k tomu, že scénář počítající s možností – byť omezenou – hromadného výběru regulovaných úspor uložených u Crédit lyonnais v případě bankovní krize, který ECB použila v rámci své výhledové analýzy rizika krizového prodeje, bude považován za zcela nepravděpodobný.
- 97 I když argumenty a skutečnosti předložené společností Crédit lyonnais, které umožňují učinit toto zjištění, mohou, jak připustila ECB, vysvětlit, že v případě napětí nebo krize na finančních trzích budou mít strádající zpravidla tendenci přejít k těmto formám bezpečných a likvidních vkladů na úkor jiných forem rizikovějších nebo méně likvidních investic, nejsou totiž tyto argumenty a skutečnosti nicméně způsobilé prokázat, že je zjevně vyloučeno jakékoli riziko, že vkladatelé provedou okamžité a hromadné výběry těchto úspor s cílem je například znovu investovat do finančně zdravějších institucí. Uvedené argumenty je tudíž třeba odmítnout.
- 98 Pokud jde o existenci dvojí záruky poskytnuté Francouzskou republikou ve vztahu k regulovaným úsporám, Crédit lyonnais nedoložila, v čem se ECB ve sporném rozhodnutí dopustila zjevně nesprávného posouzení, když s ohledem na zkušenosti z nedávných bankovních krizí nepovažovala tuto vlastnost za takovou, že by tuto úvěrovou instituci chránila před případným rizikem hromadných výběrů, a tudíž před případným rizikem krizového prodeje.
- 99 Pokud jde dále o argument společnosti Crédit lyonnais vycházející ze skutečnosti, že se regulované úspory projevují strukturálně vyváženými operacemi v rozvaze instituce, která na tomto základě přijímá vklady, je třeba uvést, že ECB měla za to, že v takovém systému převodu, jako je systém upravený podmínkou stanovenou v čl. 429 odst. 14 písm. c) nařízení č. 575/2013, která je splněna expozicemi vůči CDC vyplývajícími z takových vkladů, by hromadné výběry samy o sobě nevedly k nedostatku aktiv pro instituci, která je povinna reagovat na žádosti o výběr, pokud by při neexistenci mechanismu omezujícího možnost výběru mohla taková instituce požadovat a okamžitě přijmout od subjektů veřejného sektoru, na které byly uvedené vklady převedeny, částky odpovídající takto vybraným částkám. ECB přitom ve sporném rozhodnutí konstatovala, že v projednávané věci tomu tak není.
- 100 Vzala totiž v úvahu skutečnost, že částky uložené na knížkách k regulovaným úsporám byly převedeny na CDC za účelem financování investic ve veřejném zájmu a že existovala povinnost CDC, zaručená Francouzskou republikou, vyplatit institucím přijímajícím tyto vklady částky vybrané vkladateli. Měla však za to, že desetidenní období pro úpravu mezi výběrem uložených částek a výplatou vybraných částek ze strany CDC představuje přetrvávající riziko krizového prodeje.
- 101 Nejeví se však, že by volba tohoto orgánu, jež je založena na scénáři výběrů, který není zjevně nepravděpodobný, a jež spočívá v zohlednění důsledků, které by toto desetidenní období pro úpravu mohlo mít na nutnost dotyčné instituce provést korekce, se kterými obchodní plán nepočítá, včetně prodeje aktiv v tísni, překročila meze širokého prostoru pro uvážení, kterým ECB disponovala při posuzování úrovně obezřetnostního rizika považovaného za relevantní pro účely použití čl. 429 odst. 14 nařízení č. 575/2013.

- 102 Tato úvaha není zpochybněna argumentem Crédit lyonnais, podle kterého ECB neprokázala, proč by toto období pro úpravu mohlo vést ke vzniku rizika likvidity v rámci posouzení provedeného za účelem určení pákového poměru, zatímco v rámci posouzení provedeného za účelem stanovení požadavku krytí likvidity by tomu tak nebylo.
- 103 Je totiž třeba poukázat na to, že ECB ve sporném rozhodnutí odůvodnila zohlednění takového desetidenního období zdůrazněním, že v rámci výpočtu pákového poměru – jinak než v případě výpočtu ukazatele likvidity – není určen žádný vhodný konkrétní časový horizont.
- 104 V tomto ohledu je třeba uvést, že jak ECB zdůraznila před Tribunálem, požadavek krytí likvidity, který je upraven zejména článkem 412 nařízení č. 575/2013, směřuje k tomu, aby celková hodnota likvidních aktiv pokrývala „odtok likvidity minus přítok likvidity za krizových podmínek“ tak, aby bylo zajištěno, že instituce udržují „likviditní rezervy, které jsou přiměřené, aby čelily případné nerovnováze mezi přítokem likvidity a odtokem likvidity za vážných krizových podmínek po dobu třiceti dní“. Pákový poměr je upraven zejména článkem 429 tohoto nařízení a jeho cílem je chránit instituci před rizikem nadměrné páky, tedy rizikem, „které vyplývá z [...] páky nebo podmíněných pák, jež mohou vyžadovat nezamýšlenou korekci jejího obchodního plánu, včetně prodeje aktiv v tísní, který by mohl vést ke ztrátám či k úpravám ocenění jejích zbývajících aktiv“. Zatímco cílem požadavku likvidity je zajistit dostatečné pokrytí odtoku likvidity za vážných krizových podmínek v horizontu třiceti dnů, pákový poměr má zabránit tomu, aby instituce, která čelí nedostatku likvidity, byla nucena provést korekci, včetně prodeje aktiv „v tísní“, za nepříznivých podmínek.
- 105 ECB přitom uvedla, že pokud by k výběru ve výši 30 % vkladů regulovaných úspor došlo za méně než pět dnů, představovalo by to pro Crédit lyonnais objem 5,4 miliardy eur. Měla za to, že možnost takového objemu a takové rychlosti výběrů nemůže být pro tuto úvěrovou instituci vyloučena a že v takovém případě by tato instituce mohla být nucena provést nezamýšlené korekce obchodního plánu, včetně prodeje aktiv v tísní, aby měla k dispozici prostředky nezbytné k vyhovění žádostem o výběry.
- 106 Z toho plyne, že s ohledem na tyto rozdíly v časovém horizontu vyplývající z nařízení č. 575/2013 se nejeví, že by posouzení ECB týkající se zohlednění desetidenního období mezi výběry vkladatelů a vyplacením částek z CDC v rámci použití čl. 429 odst. 14 tohoto nařízení bylo stiženo zjevným pochybením.
- 107 Pokud jde dále o argument Crédit lyonnais vycházející z toho, že objem regulovaných úspor nezávisí na strategii instituce, která tyto úspory přijímá, nýbrž na faktorech mimo její kontrolu, je nutno konstatovat, že se Crédit lyonnais omezila na uvedení skutečností, které mohou prokázat, že faktory mimo její činnost měly rovněž vliv na tento objem. Netvrdila ani neprokázala, že nemá žádnou formu vlivu na objem vkladů na knížkách k regulovaným úsporám.
- 108 Za těchto podmínek musí být tento argument Crédit lyonnais odmítnut.
- 109 Stejně tak je třeba odmítnout argumenty Crédit lyonnais vycházející z čl. 429a odst. 1 písm. j) pozměněného nařízení č. 575/2013 a ze zprávy EBA uvedené v bodě 87 tohoto rozsudku.
- 110 Toto ustanovení totiž vstoupilo v platnost po přijetí sporného rozhodnutí, a není tedy použitelné *ratione temporis* v rámci projednávané věci. Kromě toho, jak vyplývá z jeho znění, není cílem uvedeného ustanovení automaticky vyloučit některé expozice, jako jsou expozice spojené s regulovanými úsporami, z celkové míry expozic pro účely výpočtu pákového poměru, nýbrž

zrušit povinnost dotyčných institucí získat povolení od příslušných orgánů za účelem takového vyloučení tím, že na ně přenáší odpovědnost za posouzení, zda je toto vyloučení odůvodněno u expozic splňujících podmínky stanovené nařízením č. 575/2013.

- 111 Navíc, pokud by tato legislativní změna mohla znamenat, že normotvůrce měl za to, že expozice spojené s regulovanými úsporami nevytvářejí riziko páky, neumožňovalo by toto zjištění mít za to, že ECB měla posoudit situaci Crédit lyonnais s ohledem na vodítka obsažená v čl. 429a odst. 1 písm. j) pozměněného nařízení č. 575/2013 k záměru normotvůrce, pokud jde o budoucí režim těchto expozic.
- 112 Pokud jde dále o zprávu EBA uvedenou v bodě 87 tohoto rozsudku, je třeba uvést, že tento orgán doporučoval uplatnit výjimku podobnou výjimce vyplývající z čl. 429 odst. 14 nařízení č. 575/2013 na jiné expozice, než jaké vyplývají z vkladů na knížkách k regulovaným úsporám.
- 113 V každém případě tato zpráva, která není pro ECB při přijímání rozhodnutí na základě tohoto článku závazná, umožňuje nanejvýš konstatovat, že EBA měl za to, že tyto ostatní expozice mají rovněž nízký rizikový profil, což odpovídá, jak bylo uvedeno v bodě 90 tohoto rozsudku, globálnímu posouzení provedenému ECB ve sporném rozhodnutí, pokud jde o knížky k regulovaným úsporám.
- 114 Z výše uvedeného vyplývá, že Crédit lyonnais svými argumenty neprokázala, že posouzení ECB týkající se rizika krizového prodeje způsobeného jejími expozicemi vůči CDC vyplývajícími z vkladů na knížkách k regulovaným úsporám, které přispělo k odůvodnění vyloučení těchto expozic z míry expozic pro účely výpočtu pákového poměru pouze ve výši 66 %, je stiženo zjevně nesprávným posouzením.
- 115 Z toho plyne, že první část třetího žalobního důvodu a třetí část prvního žalobního důvodu musí být zamítnuty.

K druhé části třetího žalobního důvodu

Argumentace účastnic řízení

- 116 Crédit lyonnais má za to, že ECB neuvádí skutečnosti, které by mohly potvrdit pravděpodobnost selhání Francouzské republiky a na jejichž základě by mohlo být odůvodněno i jen částečné odepření výjimky upravené v čl. 429 odst. 14 nařízení č. 575/2013.
- 117 ECB se domnívá, že je třeba tuto argumentaci odmítnout.

Závěry Soudního dvora

- 118 V bodě 2.2.1 sporného rozhodnutí zohlednila ECB úvěrovou kvalitu francouzské ústřední správy za účelem posouzení, zda v případě selhání CDC existuje riziko, že tato správa nebude schopna subjektům podléhajícím obezřetnostnímu dohledu vyplatit částky převedené na CDC a odpovídající vkladům na knížkách k regulovaným úsporám, které by střadatelé vybrali.

- 119 Z tohoto bodu sporného rozhodnutí mimoto vyplývá, že ECB měla za to, že toto riziko samo o sobě nevyvolává „obezřetnostní problémy“, které by odůvodňovaly, že ECB nepovolí výjimku požadovanou na základě čl. 429 odst. 14 nařízení č. 575/2013.
- 120 Nicméně s ohledem na hodnocení udělené Francouzské republice externími subjekty zabývajícími se úvěrovým ratingem, mezi něž patří Standard & Poor's, které nebylo „nejvyšší možné“, a na pětileté kótování swapů úvěrového selhání, které s sebou nese „pravděpodobnost selhání [této země], která není nulová“, měla ECB za to, že význam expozice institucí podléhajících obezřetnostnímu dohledu vůči CDC je relevantní skutečností, kterou je třeba zohlednit při posuzování celkového obezřetnostního rizika, jež představuje situace těchto institucí.
- 121 Z toho plyne, že ECB posoudila riziko selhání Francouzské republiky na základě skutečností, které umožňovaly rozumně se domnívat, že riziko spojené s úvěrovou kvalitou francouzské ústřední správy nebylo nulové, aniž se Crédit lyonnais podařilo prokázat, že toto posouzení je stíženo zjevně nesprávným posouzením.
- 122 V tomto ohledu je třeba uvést, že v projednávané věci příslušelo ECB, aby v rámci uplatnění širokého prostoru pro uvážení, kterým disponovala, určila, zda nízké riziko selhání Francouzské republiky, které konstatovala na základě posouzení, které bylo prosto zjevného pochybení, mělo být zohledněno pro účely posouzení, které měla provést.
- 123 Z toho plyne, že s ohledem na tento široký prostor pro uvážení nelze mít za to, že stanovená úroveň rizika a jeho dopad na situaci zařízení, nad nimiž vykonává dohled, jsou stíženy zjevně nesprávným posouzením.
- 124 Je proto třeba zamítnout druhou část třetího žalobního důvodu, potažmo tento žalobní důvod v plném rozsahu.
- 125 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba žalobu v prvním stupni zamítnout.

K nákladům řízení

- 126 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora platí, že je-li kasační opravný prostředek opodstatněný a Soudní dvůr vydá sám konečné rozhodnutí ve věci, rozhodne o nákladech řízení.
- 127 Článek 138 odst. 1 tohoto jednacího řádu, který se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě jeho čl. 184 odst. 1, stanoví, že účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, se uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.
- 128 Vzhledem k tomu, že v projednávané věci neměla Crédit lyonnais ve věci úspěch a ECB požadovala náhradu nákladů řízení jak před Soudním dvorem, tak před Tribunálem, je důvodné rozhodnout, že Crédit lyonnais ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené ECB v prvním stupni a v řízení o projednávaném kasačním prostředku.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) **Rozsudek Tribunálu Evropské unie ze dne 14. dubna 2021, Crédit lyonnais v. ECB (T-504/19, EU:T:2021:185), se zrušuje v rozsahu, v němž jím bylo vyhověno první části třetího žalobního důvodu a částečně třetí části prvního žalobního důvodu dovolávaných v řízení v prvním stupni a bylo zrušeno rozhodnutí Evropské centrální banky (ECB) ze dne 3. května 2019 ECB-SSM-2019-FRCAG-39 v rozsahu, v němž bylo tímto rozhodnutím zamítnuto vyloučit z výpočtu pákového poměru společnosti Crédit lyonnais 34 % jejích expozic vůči Caisse des dépôts et consignations.**
- 2) **Žaloba podaná Crédit lyonnais ve věci T-504/19 v prvním stupni se zamítá.**
- 3) **Společnosti Crédit lyonnais se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy